

همیشه پری جامعه

عکس: همشهری / حامد خورشیدی

فاصله ازدواج و فرزندآوری کم شد

بررسی آمارها نشان می‌دهد جوانان ایرانی در ازدواج و فرزندآوری، رفتارهای متناقض و پیش‌بینی نشده‌ای دارند

۲۳ میلیون جوان در ایران زندگی می‌کنند و در تمام برنامه‌ریزی‌هایی که با افزایش جمعیت کشور گره خورده، چشم‌امید برنامه‌ریزها به این جمعیت

گزارش **لیلا شریف** روزنامه‌نگار

۲۳ میلیون نفری است. به همین دلیل است که هر دوره مشوق‌های قانونی برای ازدواج و فرزندآوری رقم می‌خورد تا شاید با حمایت‌های مالی و فرهنگی،

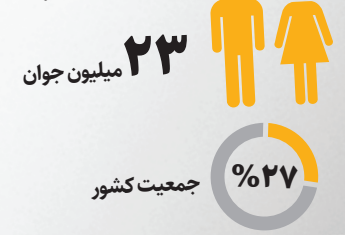
پیش‌بینی نزدیک به یقین کاهش جمعیت و سالمندی ایران درست از آب در نیاید. در سال‌های گذشته پژوهش‌های مختلفی برای شناسایی زنان

و مردانی که مجرد مانده یا ازدواج کرده‌اند، انجام شده است و نیم‌نگاهی به این پژوهش‌ها می‌تواند تصویری واقعی‌تر از خانواده ایرانی عیان کند.

۲۷ درصد کشور جوان هستند

با توجه به تعریف رسمی، سنین ۱۸ تا ۳۵ سال جوان نامیده می‌شود و براساس آمارهای موجود در سازمان ثبت احوال کشور حدود ۲۳ میلیون نفر از جمعیت کشور جوان هستند که این رقم ۲۷ درصد جمعیت کشور را شامل می‌شود.

آمار ۱۴۰۲ درباره جوانان:

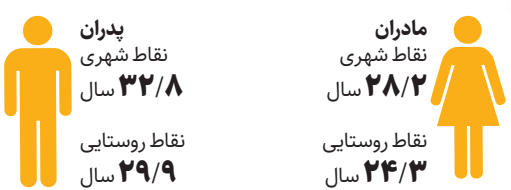
میانگین سن والدین بالا رفته است

هر چند نسل جوان توانسته‌اند آمار علاقه به داشتن چند فرزند را به نام خود ثبت کنند، در مورد میانگین سنی پدرها و مادرها در زمان تولد نخستین فرزند، شاهد افزایش هستیم. آمار ثبت احوال در سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که مردها در اوایل دهه چهارم و زنان هم در اواخر دهه سوم زندگی، نخستین فرزند را تجربه می‌کنند. این میانگین در سال‌های گذشته با تغییر اندکی همراه شد؛ به طوری که میانگین سن مادران در زمان تولد فرزند اول از ۲۷/۷ سال در سال ۱۳۹۲ به ۲۷/۳ سال در سال ۱۴۰۲ تغییر کرده است، اما میانگین سن پدران در نخستین فرزندآوری از سال ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۲ با کمترین تغییر در حوالی ۲۲ سال باقی مانده است.

میانگین کشوری سن پدرها و مادرها در زمان تولد فرزند نخست (۱۴۰۲)

میانگین سنی والدین روستایی و شهری در تولد نخستین فرزند (۱۴۰۲)

علاقه به فرزند بیشتر در نسل جدید

یکی از نکات جالب توجه در جامعه ایرانی که شاید کمتر کسی از آن اطلاع داشته باشد، مربوط به علاقه خانواده‌ها به فرزند بیشتر است. براساس آمار منتشر شده، در سال ۱۳۸۲، سه‌مهم جوانان مایل به داشتن ۳ فرزند و بیشتر، ۱/۱۲ درصد برآورد شده که این میزان در سال ۱۳۹۹ به ۴/۱ درصد افزایش یافته است. این آمار نشان می‌دهد که از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۹ نگرش جوانان برای تکرار چندباره فرزندآوری تغییر مثبتی داشته است.

تأمین جوانان به داشتن ۳ فرزند و بیشتر (۱۳۹۹ تا ۱۳۸۲)

تهرانی‌ها دیرتر بیچه می‌آورند

میانگین سنی نخستین تجربه پدر شدن در استان‌های کشور متفاوت است و براساس آمار ثبت احوال و در بازه زمانی شاهه نخست ۱۴۰۳ باید گفت که تهرانی‌ها نسبت به سایر استان‌ها دیرتر بیچه‌دار می‌شوند، اما پدران استان سیستان و بلوچستان در نقطه مقابل قرار دارند.

تهران ۳۴/۷ سال
سیستان و بلوچستان ۲۷ سال

دریچه

رسول جعفریان به دانشگاه تهران برگشت

حجت‌الاسلام رسول جعفریان به عنوان رئیس کتابخانه مرکزی، مرکز اسناد و تامین منابع علمی دانشگاه تهران منصوب و در مراسم با حضور منوچهر مرادی، معاون پژوهشی دانشگاه تهران معارفه شد. حجت‌الاسلام جعفریان استاد گروه تاریخ دانشگاه تهران و بنیانگذار کتابخانه تخصصی تاریخ اسلام و ایران است. او ریاست کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی را در کارنامه خود دارد و همچنین از سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ ریاست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران را بر عهده داشته است.

پول مشاوره ندارید ۱۴۸۰ را بگیرید

یک اتفاق خوبی که در جامعه ایرانی جا افتاده و هر روز پررنگ‌تر می‌شود، مشاوره گرفتن از افراد و مراکز معتبر برای امور شخصی و خانوادگی به جای رجوع به افراد اشتباه است. اتفاقی که باعث شده حل مشکلات از مسیر منطقی، با کمترین اشتباه و بازدهی بهتر باشد. اما از سوی دیگر هزینه گران تری و مشاوره باعث شده عده‌ای بی‌خیال آن شوند که سازمان بهزیستی تلاش کرده تا حدی این مشکل را برطرف کند. صدای مشاور با شماره تلفن ۱۴۸۰، مشاوره در همه مراحل زندگی برای مشاوره‌های خانوادگی، تربیتی، تحصیلی و روانی است.

شناسایی بیش از ۲۴۰۰ شهید غریب

تاکنون در همه استان‌ها اجلاس هیئت‌های استانی شهدای غریب تشکیل شده و فرار بر این است که با فعال‌سازی ۱۸ شاخه هنری، شهدای غریب به مردم معرفی شوند. محمدجواد زمر دبیان، دبیر کنگره ملی شهدای غریب کشور در این رابطه گفت: «شهدای غریب به شهدایی اطلاق می‌شود که در دوران دفاع مقدس غریبانه و مظلومانه توسط دشمن به اسارت در آمدند و با تنی مجروح به دلیل عدم رسیدگی دشمن، به درجه رفیع شهادت رسیدند.»

استقبال از فرزند دوم

مرکز جمعیت کشور سازمان ثبت احوال چندین بار پیش‌اطلاعات مربوط به ولادت در ۸ ماهه سال ۱۴۰۳ را منتشر کرد. طبق این آمار بیشترین آمار ولادت‌ها در ۸ ماه گذشته به نام دومین فرزند خانواده‌ها گره خورده است و فرزند اول در رتبه بعدی قرار دارد.

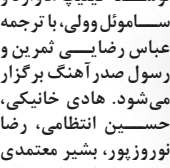
آمار ولادت‌ها در ۸ ماه نخست ۱۴۰۳:

میانگین کشوری سن پدرها و مادرها در زمان تولد فرزند نخست (۱۴۰۲)

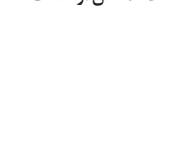
میانگین سنی والدین روستایی و شهری در تولد نخستین فرزند (۱۴۰۲)

علاقه به فرزند بیشتر در نسل جدید

یکی از نکات جالب توجه در جامعه ایرانی که شاید کمتر کسی از آن اطلاع داشته باشد، مربوط به علاقه خانواده‌ها به فرزند بیشتر است. براساس آمار منتشر شده، در سال ۱۳۸۲، سه‌مهم جوانان مایل به داشتن ۳ فرزند و بیشتر، ۱/۱۲ درصد برآورد شده که این میزان در سال ۱۳۹۹ به ۴/۱ درصد افزایش یافته است. این آمار نشان می‌دهد که از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۹ نگرش جوانان برای تکرار چندباره فرزندآوری تغییر مثبتی داشته است.

تأمین جوانان به داشتن ۳ فرزند و بیشتر (۱۳۹۹ تا ۱۳۸۲)

عدم گرایش مردان تهرانی به شغل معلمی

قضیه کمبود معلم مرد به روایت مسئولان وزارت آموزش و پرورش در سال‌های تحصیلی آینده خیلی جدی است و دولت و آموزش و پرورش باید از همین الان به فکر حل این مسئله باشند تا مثل کمبود سرایدار و فضای آموزشی در شهرهای بزرگ، این موضوع نیز به چالش و بحران بزرگ تبدیل نشود. اما داستان از چه قرار است؟ حجت‌الاسلام علی لطیفی، رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی گفت: «گویی با تسنیم درباره نمرات بد دانش‌آموزان در امتحانات نهایی و آزمون جهانی تیمز داشته که در بخشی از آن گفته است: «در آزمون‌های استخدامی، ظرفیت‌های مربوط به معلم مرد در تهران اغلب تکمیل نمی‌شود که نشان‌دهنده نبود انگیزه کافی میان آقایان برای ورود به شغل معلمی در شهری مثل تهران است. این موضوع باعث شده تا افت کیفیت در حوزه نیروی انسانی مرد آموزش و پرورش در برخی مناطق احساس شود.» لطیفی افزود: در مقطع متوسطه دوم، پسران نمرات کمتری نسبت به دختران می‌گیرند که دلایل مختلفی دارد: «از جمله گرایش‌های متفاوت به بازار کار، مسائل روحی و روانی دانش‌آموزان پسر در دوره متوسطه دوم و کیفیت عوامل آموزشی.»

یک میلیون کارگر در صف بیمه شدن

کارگران ساختمانی بزرگ‌ترین گروه کارگران فصلی هستند که شرکت‌های عمرانی نسبت به آنها تعهدی ندارند و در بحث بیمه آنها سهل‌انگار هستند. عضو کمیسیون اجتماعی و هیأت رئیسه مجلس با اعلام اینکه در حال حاضر کمتر از ۵۰۰ هزار نفر کارگر ساختمانی مشمول بیمه تامین اجتماعی هستند، عنوان کرد: در عین حال بیش از یک میلیون کارگر ساختمانی در صف محروم مانده‌اند؛ بنابراین باید منابع جدیدی برای بیمه کارگران ساختمانی خلق کرد که توسعه شرکت‌های عمرانی و ساختمانی می‌تواند یک منبع بالقوه مهم باشد.

احمد نادری گفت: در شهرهای بزرگ بالغ بر ۹۰ درصد و در شهرهای کوچک بالغ بر ۹۵ درصد از ساختمان‌های مسکونی و... توسط افراد - یعنی به صورت حقیقی و خصوصی - ساخته می‌شود و در این مدل ساخت‌وساز اصولاً سازنده مسئولیت کارگران را بر عهده نمی‌گیرد. شمار نظر بگیرید مجوز ساخت یک ساختمان یا آپارتمان که به لحاظ ارزشی به طور میانگین بالای ۳۰ میلیارد تراکت مالی دارد، به فرد سپرده می‌شود. هیچ جای دنیا اینطور نیست بلکه شرکت‌های عمرانی و ساختمانی مسئولیت اصلی ساخت‌وساز را بر عهده دارند. همین شرکت‌ها، مالیاتی را که به دولت می‌دهند بونسور از خدمات و رفاهیات اجتماعی برای کارکنان و کارگران استفاده می‌کنند؛ بنابراین در کشور یکی از مهم‌ترین منابع مالی تأمین‌کننده بیمه کارگران یعنی شرکت‌های عمرانی و ساختمانی را عملاً کنار گذاشته‌ایم.

عصر دینجیتال در نشست تخصصی «مهندسی افکار در عصر دیجیتال» به بهانه چاپ سوم کتاب «دستکاری در رسانه‌های اجتماعی» نوشته فیلیپ هاوارد و ساموئل وولی، با ترجمه عباس رضایی‌تمین و رسول هادی خانیکی، حسین انتظامی، رضا نوروزی‌پور، بنییر عممتی و مترجمان کتاب عباس رضایی‌تمین و رسول صدر آهنگ در این نشست حضور خواهند داشت. لازم به ذکر است که نشست «مهندسی افکار در عصر دیجیتال» با همکاری مؤسسه همشهری و دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی رسانه‌ها، امروز یکشنبه، نهم دی‌ماه برگزار می‌شود و همچنین حضور برای همه علاقه‌مندان آزاد است.